

Jakie ślady zostawiamy na Ziemi? – budowanie świadomości ekologicznej

1	<p>Cele ogólne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wprowadzenie pojęcia „ślad środowiskowy” • Rozwijanie wiedzy dziecka na temat działalności człowieka na Ziemi • Rozwijanie umiejętności komunikowania się oraz klasyfikowania • Uświadomienie dzieciom działania człowieka w przyrodzie
2	<p>Słownictwo - słowa-kлючe</p> <p>ślad, ślad środowiskowy, przyroda, działalność człowieka w przyrodzie, praca plastyczna</p>
3	<p>Kompetencje dla zrównoważonego rozwoju</p> <ul style="list-style-type: none"> • Antycypacyjne • Normatywne • Współpracy
4	<p>Filary zrównoważonego rozwoju</p> <ul style="list-style-type: none"> • Społeczno-kulturowy • Środowiskowy
5	<p>Dziedziny STEAM</p> <p>S, A, M</p>
6	<p>Metodyka nauczania/ przebieg aktywności</p> <p>Wstęp</p> <p>Pytanie problemowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jakie ślady pozostawia człowiek na Ziemi? <p>Nauczyciel przygotowuje ilustracje przedstawiające ślady jakie człowiek pozostawia na naszej planecie np. zabytki, elementy architektury, wysypiska śmieci, kominy fabryk itp. Wspólnie z dziećmi rozmawia o tym, co przedstawiają zdjęcia. Zachęca dzieci do podziału (próby klasyfikacji) naszych śladów (zdjęć)</p>

na te, z których możemy być dumni oraz na takie, których powinniśmy się wstydzić.

Nauczyciel może podsumować wspólną pracę informacją, że człowiek na Ziemi pozostawia różne ślady. Jedne są zachwycające, a inne nie są już tak piękne. Człowiek nie oszczędza Ziemi, rozpycha się na niej łokciami i niszczy coraz więcej obszarów.

Część właściwa

Nauczyciel włącza fragment filmu Król Lew (film w polskiej wersji językowej, czas trwania: 1:21; <https://www.youtube.com/watch?v=CoimsBWhc9s>). Dodatkowo może posłużyć się piosenką z filmu Król Lew – krąg życia (film w polskiej wersji językowej, <https://www.youtube.com/watch?v=g71B-4oY7Ts>, czas trwania: 4:30).

Nauczyciel rozmawia o treści filmów, zadaje pytania. Wyjaśnia, że wszystkie organizmy, poza człowiekiem, biorą ze środowiska tyle zasobów, ile rzeczywiście potrzebują. Wszystko w naturalnym cyklu wraca do Natury, staje się budulcem nowego życia (o czym mówił Król Lew). To obieg zamknięty. Tylko my, ludzie bierzemy z Natury znacznie więcej, za dużo. W przeciwieństwie do dzikiego świata nasze ślady nie znikają. My zostawiamy na Ziemi ogromny ŚLAD – środowiskowy. Co wyczerpujemy?

Nauczyciel rysuje na kartonie stopę (symbol śladu), następnie posługując się piktogramami układanymi wokół rysunku stopy informuje / rozmawia wspólnie z dziećmi:

- Pola uprawne / tereny rolnicze (np. piktogram traktora) – ziemia wykorzystywana do wyprodukowania odpowiedniej ilości żywności dla ludzi i zwierząt hodowlanych.
- Pastwiska (np. piktogram owcy) – tereny przeznaczone na wypas zwierząt hodowlanych na mięso, nabiał, skórę i wełnę.
- Lasy gospodarcze (np. piktogram drzewa) – obszary porośnięte drzewami wykorzystywanymi do produkcji drewna, papieru, gumy.
- Budownictwo i drogi (np. symbol narzędzi) – tereny zabudowane (miasta), zajęte przez budynki (fabryki – przemysł) i drogi (komunikacja).
- Łowiska (np. symbol ryby) – obszary mórz i oceanów służące połowom ryb i innych organizmów wodnych.

Nauczyciel przygotowuje zdjęcia sztucznych ekosystemów, które dzieci przyporządkowują do odpowiednich piktogramów. Zdjęcia mogą służyć jako podstawa do rozmów na temat działalności człowieka.

Nauczyciel dzieli dzieci na grupy. Każda grupa otrzymuje karton papieru oraz kredki. Nauczyciel prosi, aby w centrum kartki narysować przedmiot znany dzieciom (dzieci mogą go wymyślić samodzielnie lub z pomocą nauczyciela) np.

	<p>ołówki, drewniane klocki, koszulka z krótkim rękawem itp. Wspólnie zastanawiamy się co jest potrzebne do ich produkcji, jakie elementy środowiska będą wykorzystywane. Następnie dzieci rysują na kartonie (wokół wybranego przedmiotu), ślady środowiskowe, które te przedmioty zostawiają. Mogą wziąć pod uwagę kategorie, które były wcześniej prezentowane – pola uprawne / tereny rolnicze, pastwiska, lasy gospodarcze, budownictwo i drogi, łowiska.</p> <p>Zakończenie</p> <p>Prezentacja powstałych plakatów i ich omówienie.</p> <p>Pytanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Co mogę zrobić, aby zostawić jak najmniejszy ślad na Ziemi?
7	<p>Oczekiwane efekty uczenia się</p> <p>Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wymienia „ślady” jakie człowiek pozostawia na Ziemi • Wyjaśnia własnymi słowami pojęcie „ślad środowiskowy” • Tworzy pracę plastyczną
8	<p>Ewaluacja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przygotowanie mapy myśli: Czego dowiedzieliśmy się dzisiaj o śladach jakie człowiek zostawia na Ziemi? Co zrobić, aby nasze ślady były jak najmniejsze?
9	<p>Materiały i wyposażenie potrzebne do przeprowadzenia zajęć (narzędzia, składniki itp.)</p> <p>Ilustracje przedstawiające działalność człowieka, komputer i rzutnik (do wyświetlenia filmu); artykuły papiernicze: kartony, bloki, kredki, piktogramy</p>
10	<p>Otoczenie, w którym mają być przeprowadzone zajęcia:</p> <p>Zajęcia w sali przedszkolnej</p>
11	<p>Literatura - źródła:</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=CoimsBWhc9s https://www.youtube.com/watch?v=g71B-4oY7Ts Krämer M., Matematyka na zielono, Warszawa 2022</p>